

ADVIES 23-2017

Betreft:

Beoordeling van het document “*Specific infrastructure requirements and monitoring plan for export of ‘edible by-products’ to China*” van FEBEV

(SciCom 2016/01)

Wetenschappelijk advies goedgekeurd door het Wetenschappelijk Comité op 17 november 2017.

Kernwoorden:

Slachtafval, varkensvlees, uitvoer, China, vereisten, bemonstering

Key terms:

Offal, pig, export, China, requirements, sampling

Inhoudstafel

Samenvatting	3
Summary	3
1. Referentietermen	5
1.1. Vragen	5
1.2. Wettelijke bepalingen	5
1.3. Methodologie/Redenering	5
2. Definities & Afkortingen	5
3. Inleiding/Context	5
4. Advies	7
5. Antwoorden op de gestelde vragen	8
6. Onzekerheden	8
7. Conclusies	9
Referenties	10
Leden van het Wetenschappelijk Comité	11
Belangenconflicten	11
Dankwoord	11
Samenstelling van de werkgroep	11
Hoorzitting	12
Wettelijk kader	12
Disclaimer	12
Bijlage 1: Andere kanttekeningen	13

Tabellen

Tabel 1. Microbiologische criteria die weerhouden zijn door FEBEV voor varkensslachtafval dat bestemd is om te worden uitgevoerd naar China voor menselijke consumptie	7
Tabel 2. Microbiologische criteria die het FAVV weerhouden heeft voor varkensskarkassen, varkensslachtafval dat bestemd is om te worden uitgevoerd naar China voor menselijke consumptie en varkensvlees.	7

Samenvatting

Advies 23-2017 van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV betreffende de beoordeling van het document “*Specific infrastructure requirements and monitoring plan for export of ‘edible by-products’ to China*” van FEBEV.

Context & Vraagstelling

Aan het Wetenschappelijk Comité wordt gevraagd om het document “*Specific infrastructure requirements and monitoring plan for export of ‘edible by-products’ to China*” van FEBEV te beoordelen, alsook een antwoord te geven op de volgende vragen:

- Biedt dit sectoraal plan geheel of gedeeltelijk voldoende garanties om door het Agentschap te worden gevalideerd? Indien niet, welke zijn de tekortkomingen?
- Biedt dit sectoraal plan voldoende garanties om in rekening gebracht te worden in het officiële controleprogramma van het Agentschap (proceshygiënerichtwaarden)?

Methodologie

Het advies is gebaseerd op expertopinie en op verschillende wetenschappelijke referenties.

Resultaten

Rekening houdende met de hieronder opgesomde elementen, met name i) het feit dat bloed, magen en ingewanden buiten het toepassingsveld van het document vallen, ii) het feit dat varkensslachtafval (zoals gedefinieerd in het document) dient te worden ingevroren tot -15°C binnen de 48 uur na het slachten en iii) het feit dat varkensslachtafval dat wordt uitgevoerd naar China wordt gekookt alvorens te worden geconsumeerd, is het Wetenschappelijk Comité van mening dat voldoende garanties voor de voedselveiligheid door het bemonsteringsplan van varkensslachtafval van FEBEV zijn verstrekt.

Conclusies

Het Wetenschappelijk Comité formuleert een gunstig advies wat betreft het voorstel van FEBEV inzake varkensslachtafval (zoals gedefinieerd in het document) die bestemd is voor uitvoer naar China voor menselijke consumptie. Bovendien geeft het Comité een positief antwoord op de twee vragen die zijn gesteld in verband met de garanties voor de voedselveiligheid die worden verstrekt door het bemonsteringsplan van varkensslachtafval in het strikte kader van de uitvoer naar China.

Summary

Advice 23-2017 of the Scientific Committee of the FASFC regarding the evaluation of the FEBEV’s document “*Specific infrastructure requirements and monitoring plan for export of ‘edible by-products’ to China*”.

Background & Terms of reference

The Scientific Committee has been asked to evaluate the FEBEV’s document “*Specific infrastructure requirements and monitoring plan for export of ‘edible by-products’ to China*” and to answer the following questions:

- Does this sectorial sampling plan provide fully or partially sufficient guarantees to be validated by the Agency? If not, what are its weaknesses?
- Does this plan provide sufficient guarantees to be considered in the official control program of the Agency (process hygiene criteria)?

Methodology

The advice is based on expert opinion and on different scientific references.

Results

Considering the elements enumerated in the advice, in particular i) the fact that blood, stomachs and intestines are excluded from the scope of the document, ii) the fact that pig offal (as defined in the document) must be frozen at -15°C within 48 hours after slaughter and (iii) the fact that these pig offal exported to China are cooked before being consumed, the Scientific Committee considers that sufficient guarantees for food safety are provided by the FEBEV's pig offal sampling plan.

Conclusions

The Scientific Committee gives a favourable opinion on FEBEV's proposal for pig offal (as defined in the document) intended to export to China for human consumption. In addition, the Committee answers positively to the two questions concerning the guarantees for food safety provided by the pig offal sampling plan in the strict framework of export to China.

1. Referentietermen

1.1. Vragen

Aan het Wetenschappelijk Comité wordt gevraagd om het document *“Specific infrastructure requirements and monitoring plan for export of ‘edible by-products’ to China”* van FEBEV te beoordelen, alsook een antwoord te geven op de volgende vragen:

- Biedt dit sectorbemonsteringsplan geheel of gedeeltelijk voldoende garanties om door het Agentschap te worden gevalideerd? Indien niet, wat zijn de tekortkomingen?
- Biedt dit plan voldoende garanties om in rekening gebracht te worden in het officiële controleprogramma van het Agentschap (proceshygiënerichtwaarden)?

1.2. Wettelijke bepalingen

Verordening (EG) Nr. 2073/2005 van de Commissie van 15/11/2005 inzake microbiologische criteria voor levensmiddelen.

1.3. Methodologie/Redenering

Het advies is gebaseerd op expertopinie en op verschillende wetenschappelijke referenties.

2. Definities & Afkortingen

FAVV	Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
FEBEV	Federatie Belgisch Vlees
k.v.e.	Kolonievormende eenheid
SciCom	Wetenschappelijk Comité

Gelet op de discussies tijdens de werkgroepvergaderingen van 01/03/2016 en 20/06/2017, de hoorzitting van FEBEV op 25/09/2017 en de plenaire zittingen van het Wetenschappelijk Comité van 29/01/16, 18/03/16, 28/04/17, 20/10/17 en 17/11/2017,

geeft het Wetenschappelijk Comité het volgende advies:

3. Inleiding/Context

Begin 2016 heeft de Federatie Belgisch Vlees (FEBEV) een adviesaanvraag ingediend bij het Wetenschappelijk Comité (SciCom) betreffende het document *“Specific infrastructure requirements and monitoring plan for export of ‘edible by-products’ to China”*. Dit document verduidelijkt de vereisten inzake de infrastructuur, de correctieve acties, alsook de microbiologische criteria die moeten worden nageleefd door de operatoren die varkensslachtafval produceren dat bestemd is voor menselijke consumptie (na koken) in China. De doelstelling is dat dit document wordt gevalideerd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV). Zodra het document gevalideerd is, zullen de operatoren die de verschillende vereisten naleven die in het document worden vermeld dit document kunnen opnemen in hun autocontrolesysteem. Vervolgens kunnen ze de certificering van dit systeem aanvragen met het oog op de uitvoer van varkensslachtafval naar China voor menselijke consumptie.

De Chinese gezondheidsautoriteiten beschouwen dat varkensslachtafval alle producten zijn uitgezonderd het karkas (dit omvat niet de kop noch de poten) en de categorie 2- en categorie 3-afval¹. Er werd echter beslist dat het document waarvan sprake is in dit advies geen betrekking heeft op bloed, magen en ingewanden en dat deze slachtafval dan niet mogen worden uitgevoerd naar China.

Naar aanleiding van de eerste vergadering van de werkgroep van het Wetenschappelijk Comité werd een vraag voor bijkomende informatie gericht aan FEBEV op 22 april 2016. Eind 2016 hebben de Chinese gezondheidsautoriteiten in België een inspectiebezoek uitgevoerd met betrekking tot varkensslachtafval. Naar aanleiding van dit bezoek heeft FEBEV op 24 april 2017 het oorspronkelijk document verder verduidelijkt en een gewijzigde versie (versie 5, april 2017) ervan doorgestuurd naar het Wetenschappelijk Comité.

Er dient verduidelijkt te worden dat er eisen inzake infrastructuur en bemonstering, op vraag van de Chinese gezondheidsautoriteiten, worden opgelegd aan Belgische operatoren die wensen uit te voeren naar China. De Chinese gezondheidsautoriteiten leggen met name op dat het varkensslachtafval binnen de 48 uur na slachten wordt ingevroren tot -15°C ². Bovendien verbieden ze een “warm” transport van dit slachtafval tussen het slachthuis en een niet in het slachthuis geïntegreerde uitsnijderij².

Wat betreft de microbiologische criteria die van toepassing zijn op varkensslachtafval, leggen noch de Chinese gezondheidsautoriteiten, noch de Europese wetgeving specifieke grenswaarden op voor deze producten. De Europese wetgeving legt echter het algemene principe van verantwoordelijkheid van de operator op voor de veiligheid van de levensmiddelen die hij in de handel brengt³. De microbiologische criteria voor varkensslachtafval die zijn vastgelegd door FEBEV zijn gebaseerd op de criteria uit de Verordening (EG) Nr. 2073/2005⁴ voor gehakt varkensvlees en varkensvleesbereidingen, alsook op de criteria die de Nederlandse vleessector voorstelt en die voor varkenspoten worden aanvaard door de Nederlandse gezondheidsautoriteiten. De microbiologische criteria voor varkensslachtafval die weerhouden zijn door FEBEV zijn opgenomen in tabel 1. Ter vergelijking worden de microbiologische criteria die door het FAVV weerhouden zijn voor karkassen van varkens, varkensslachtafval bestemd om te worden uitgevoerd naar China voor menselijke consumptie en varkensvlees weergegeven in tabel 2.

FEBEV laat de bemonsteringsfrequentie samenvallen met die van de karkassen van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren zoals beschreven in de “Omzendbrief inzake microbiologische criteria voor karkassen van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren PCCB/S3/JWS/148040”⁵. Deze stemt overeen met 5 karkassen die elke week steekproefsgewijs worden gekozen uit iedere als landbouwhuisdier gehouden hoefdierensoort. Aangezien het in dit geval gaat om slachtafval van één enkele diersoort, met name varkens, komt de frequentie vastgesteld door FEBEV overeen met 5 monsters per week voor alle verschillende types van geproduceerd slachtafval. De genomen monsters zullen representatief moeten zijn voor het varkensslachtafval geproduceerd door de operator en dat bestemd is om te worden uitgevoerd naar China (alle types van slachtafval worden regelmatig geanalyseerd en hoe meer productie er is van een bepaald type slachtafval, hoe meer dit type van slachtafval wordt geanalyseerd). Iedere week zullen de monsters op een andere dag genomen worden,

---

¹ Zie de algemene instructie “Producten van dierlijke oorsprong voor humane consumptie RI.CN.03.01” (http://www.favv-afsc.fgov.be/exportderdelanden/dierlijkeoorspronghumaneconsumptie/china/varken/ documents/20170627_IBCN0301_juni2017.pdf).

² De definitie van deze categorieën kan worden teruggevonden in Verordening (EG) Nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten.

³ Verordening (EG) Nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne.

⁴ Verordening (EG) Nr. 2073/2005 van de Commissie van 15/11/2005 inzake microbiologische criteria voor levensmiddelen.

⁵ Beschikbaar via de volgende link: http://www.favv-afsc.fgov.be/dierlijkeproductie/dierlijkeproducten/omzendbrieven/ documents/2016-04-01_circ-ob_microbio-criteria-landbouwhuisdier_v2-3_NL.pdf.

zodat iedere werkdag van het slachthuis of de uitsnijderij aan bod komt. Wanneer de uitsnijderij geïntegreerd is in het slachthuis, worden wekelijks 5 monsters genomen onmiddellijk voor de verpakking. Wanneer de uitsnijderij niet geïntegreerd is in het slachthuis, moeten er twee keer per week 5 monsters worden genomen, waarbij een bemonstering plaatsvindt in het slachthuis en de andere bemonstering plaatsvindt in de uitsnijderij.

Tabel 1. Microbiologische criteria die weerhouden zijn door FEBEV voor varkensslachtafval dat bestemd is om te worden uitgevoerd naar China voor menselijke consumptie.

Micro-organismen	Bemonsteringsplan		Grenswaarden uitgedrukt als k.v.e./g		Type bemonsteringsmethode/ Bemonsteringsplaats
	n	c	m	M	
Aërobe kolonies	5	2	$5 \cdot 10^5$	$5 \cdot 10^6$	Destructieve bemonsteringsmethodes/ Einde van het vervaardigingsproces
<i>Enterobacteriaceae</i>	5	2	$5 \cdot 10^3$	$5 \cdot 10^4$	
<i>Salmonella</i>	5	0	Afwezig in 10 g		

Legende: n = aantal te nemen monsters; c = maximum aantal monsters waarvan het analyseresultaat tussen m en M ligt; m = de ondergrenswaarde waaronder de microbiologische kwaliteit van het monster als toereikend wordt beschouwd en waarboven de microbiologische kwaliteit als aanvaardbaar wordt beschouwd, in zoverre de grenswaarde M niet wordt overschreden; M = maximale grenswaarde waarboven de microbiologische kwaliteit van het monster als ontoereikend wordt beschouwd; k.v.e. = kolonievormende eenheid.

Tabel 2. Microbiologische criteria die het FAVV weerhouden heeft voor varkensskarkassen, varkensslachtafval dat bestemd is om te worden uitgevoerd naar China voor menselijke consumptie en varkensvlees.

Parameter	Karkas (cf. fiche PRI-002)	Slachtafval (cf. fiche PRI-043)	Vlees (cf. fiche TRA-306)
Totaal aëroob kiemgetal bij 30°C		M = $5 \cdot 10^6$ k.v.e./g m = $5 \cdot 10^5$ k.v.e./g	
<i>Escherichia coli</i>	$1 \cdot 10^2$ k.v.e./cm ²	M = $5 \cdot 10^3$ k.v.e./g m = $5 \cdot 10^2$ k.v.e./g	$< 1 \cdot 10^2$ k.v.e./g
<i>Salmonella</i>		Afwezig in 10 g	Afwezig in 25 g
<i>Campylobacter</i>	Afwezig in 600 cm ²		
<i>Yersinia</i>	Afwezig in 600 cm ²		

Legende: m = de ondergrenswaarde waaronder de microbiologische kwaliteit van het monster als toereikend wordt beschouwd en waarboven de microbiologische kwaliteit van het monster als aanvaardbaar wordt beschouwd, in zoverre de grenswaarde M niet wordt overschreden; M = de maximale grenswaarde waarboven de microbiologische kwaliteit van het monster als ontoereikend wordt beschouwd; k.v.e. = kolonievormende eenheid.

4. Advies

Uit vergelijking van tabellen 1 en 2 blijkt dat FEBEV de parameter '*Enterobacteriaceae*' als hygiëne-indicator gekozen heeft. Deze wordt geassocieerd met het productieproces van varkensslachtafval. Het FAVV heeft daarentegen gekozen voor de parameter '*Escherichia coli*'. Deze twee parameters kunnen immers dienst doen als indicator van een contaminatie door fecaliën. Het Wetenschappelijk Comité merkt op dat de *Enterobacteriaceae* een familie vormen waaronder tal van bacteriesoorten vallen, waarvan sommige soorten zich in de omgeving kunnen bevinden. Bacteriën van de soort *E. coli* (een soort die overigens deel uitmaakt van de familie van de *Enterobacteriaceae*) kunnen daarentegen worden teruggevonden in het spijsverteringskanaal van de mens en andere warmbloedige dieren. De

parameter '*E. coli*' geeft bijgevolg een meer specifieke contaminatie door fecaliën aan. Bij varkens zijn *E. coli* altijd aanwezig in de fecaliën (Van Damme et al., 2017) en ze zijn de sterkst aanwezige bacteriënsoort (tot 100%) van de familie van de *Enterobacteriaceae* in de ingewanden van varkens (Schierack et al., 2007). Verder wordt opgemerkt dat bij de koeling (<7°C) van varkensslachtafval bacteriële contaminanten van de soort *E. coli* niet gaan toenemen, maar dat bepaalde *Enterobacteriaceae* (waaronder *Yersinia*) wel kunnen toenemen (zelfs bij 4°C).

Wat potentiële microbiologische besmettingsniveaus van varkensslachtafval betreft, geven Chevillon en Corrége (1998) aan dat varkenstongen, -levers en -harten respectievelijk tot $\pm 9,6 \cdot 10^3$, $7,0 \cdot 10^3$ en $3,5 \cdot 10^3$ k.v.e. *Enterobacteriaceae*/cm² kunnen bevatten. Deze waarden liggen onder de maximale grenswaarde 'M' die wordt voorgesteld door FEBEV ($5 \cdot 10^4$ k.v.e./g, cf. tabel 1). Im et al. (2016) hebben een gemiddelde contaminatie van levers, longen en harten vastgesteld die gaat tot $6,3 \cdot 10^4$ k.v.e./g voor de longen wat aërobe bacteriën betreft, tot $5,6 \cdot 10$ k.v.e./g voor de lever wat coliforme bacteriën betreft en tot $1,4 \cdot 10$ k.v.e./g voor de longen wat *E. coli* betreft. Deze drie types van slachtafval zijn over het algemeen minder besmet dan de magen en de ingewanden (Im et al., 2016; Kang et al., 2014). Ter vergelijking, wat het koelen van varkensslachtafval betreft, hebben Hanna et al. (1998) geen verschil vastgesteld na 5 dagen bewaring bij 2°C voor varkenslevers, -nieren en -harten wat de parameter totaal aëroob kiemgetal betreft. Kang et al. (2014) hebben een contaminatieniveau van respectievelijk $1,8 \cdot 10^2$ en $1,4 \cdot 10^4$ k.v.e./g vastgesteld voor het hart en de lever wat betreft de parameter coliforme bacteriën na 10 dagen bewaring bij 4°C.

Het Wetenschappelijk Comité heeft ook andere (kleinere) bemerkingen geformuleerd. Deze bemerkingen zijn opgenomen in bijlage 1.

5. Antwoorden op de gestelde vragen

Rekening houdende met de hierboven opgesomde elementen, met name i) het feit dat bloed, magen en ingewanden buiten het toepassingsveld van het document vallen, ii) het feit dat varkensslachtafval (zoals gedefinieerd in het document) dient te worden ingevroren tot -15°C binnen de 48 uur na het slachten en iii) het feit dat varkensslachtafval dat wordt uitgevoerd naar China wordt gekookt alvorens te worden geconsumeerd, is het Wetenschappelijk Comité van mening dat voldoende garanties voor de voedselveiligheid door het bemonsteringsplan van varkensslachtafval van FEBEV zijn verstrekt.

Het Wetenschappelijk Comité verduidelijkt echter dat de microbiologische criteria enkel geldig zijn in het strikte kader van het toepassingsveld van dit bemonsteringsplan voor varkensslachtafval (zoals gedefinieerd in het document) die bestemd is voor uitvoer naar China. De microbiologische criteria zijn met andere woorden enkel van toepassing op voorwaarde dat op voorhand voldaan is aan de vereisten die worden opgelegd door de Chinese autoriteiten en die worden opgesomd in punt 3.

6. Onzekerheden

Er zijn weinig gegevens voorhanden wat betreft de microbiologische contaminatie van varkensslachtafval bij de productie en de gekoelde/bevroren opslag ervan vóór koken en consumptie.

7. Conclusies

Het Wetenschappelijk Comité formuleert een gunstig advies wat betreft de voorstellen van FEBEV inzake varkensslachtafval (zoals gedefinieerd in het document) die bestemd is voor uitvoer naar China voor menselijke consumptie. Bovendien geeft het Comité een positief antwoord op de twee vragen die zijn gesteld in verband met de garanties voor de voedselveiligheid die worden verstrekt door het bemonsteringsplan van varkensslachtafval in het strikte kader van de uitvoer naar China.

Voor het Wetenschappelijk Comité,
De Voorzitter,

Prof. Dr. E. Thiry (Get.)
Brussel, 24/11/2017

Referenties

Chevillon P., Corrége I., 1998. Abats rouges de porc (foie, cœur, langue). La qualité bactériologique passe par l'hygiène. *Viandes & Produits Carnés*. Vol. 19(3). La revue française de la recherche en viandes et produits carnés. ISSN 2555-8560.

Hanna M.O., Smith G.C., Savell J.W., McKeith F. K., Vanderzant C., 1982. Microbial Flora of Livers, Kidneys and Hearts from Beef, Pork and Lamb: Effects of Refrigeration, Freezing and Thawing. *Journal of Food Protection*. 45(1): 63-73. doi: 10.4315/0362-028X-45.1.63.

Im M.C., Seo K.W., Bae D.H., Lee Y.J., 2016. Bacterial Quality and Prevalence of Foodborne Pathogens in Edible Offal from Slaughterhouses in Korea. *Journal of Food Protection*. 79(1): 163-8. doi: 10.4315/0362-028X.JFP-15-251.

Kang G., Seong P.-N., Moon S., Cho S., Ham H.-J., Park K., Kang S.-M., Park B.-Y., 2014. Distribution Channel and Microbial Characteristics of Pig By-products in Korea. *Korean Journal for Food Science of Animal Resources*. 34(6): 792-798. doi: 10.5851/kosfa.2014.34.6.792.

Schierack P., Walk N., Reiter K., Weyrauch K.D., Wieler L.H., 2007. Composition of intestinal *Enterobacteriaceae* populations of healthy domestic pigs. *Microbiology*. 153:3830-7. doi: 10.1099/mic.0.2007/010173-0.

Van Damme I., Garcia-Graells C., Biasino W., Gowda T., Botteldoorn N., De Zutter L., 2017. High abundance and diversity of extended-spectrum beta-lactamase (ESBL)-producing *Escherichia coli* in faeces and tonsils of pigs at slaughter. *Vet Microbiol*. 208: 190-194. doi: 10.1016/j.vetmic.2017.08.009.

Voorstelling van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV

Het Wetenschappelijk Comité is een adviesorgaan van het Belgisch Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) dat **onafhankelijke wetenschappelijke adviezen** verstrekt met betrekking tot risicobeoordeling en risicobeheer in de voedselketen en dit op vraag van de Gedelegeerd Bestuurder van het FAVV, de Minister die bevoegd is voor de voedselveiligheid of op eigen initiatief. Het Wetenschappelijk Comité wordt administratief en wetenschappelijk ondersteund door de Stafdirectie voor Risicobeoordeling van het Agentschap.

Het Wetenschappelijk Comité bestaat uit 22 leden die benoemd zijn bij koninklijk besluit op basis van hun wetenschappelijke expertise in domeinen die te maken hebben met de veiligheid van de voedselketen. Het Wetenschappelijk Comité kan bij de voorbereiding van een advies een beroep doen op externe deskundigen die geen lid zijn van het Wetenschappelijk Comité. Net zoals de leden van het Wetenschappelijk Comité dienen zij in staat te zijn om onafhankelijk en onpartijdig te kunnen werken. Om de onafhankelijkheid van de adviezen te waarborgen, worden potentiële belangenconflicten transparant beheerd.

De adviezen zijn gebaseerd op een wetenschappelijke beoordeling van de vraagstelling. Zij vertolken het standpunt van het Wetenschappelijk Comité dat in consensus is genomen op basis van de risicobeoordeling en de bestaande kennis over het onderwerp.

De adviezen van het Wetenschappelijk Comité kunnen **aanbevelingen** bevatten voor het controlebeleid van de voedselketen of voor de belanghebbende partijen. De opvolging van de aanbevelingen voor het beleid behoort tot de verantwoordelijkheid van de risicomangers.

Vragen over een advies kunnen worden gericht aan het secretariaat van het Wetenschappelijk Comité: Secretariaat.SciCom@favv.be

Leden van het Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité is samengesteld uit de volgende leden:

S. Bertrand, M. Buntinx, A. Clinquart, P. Delahaut, B. De Meulenaer, N. De Regge, S. De Saeger, J. Dewulf, L. De Zutter, M. Eeckhout, A. Geeraerd, L. Herman, P. Hoet, J. Mahillon, C. Saegerman, M.-L. Scippo, P. Spanoghe, N. Speybroeck, E. Thiry, T. van den Berg, F. Verheggen, P. Wattiau

Belangenconflicten

Er werden geen belangenconflicten gemeld.

Dankwoord

Het Wetenschappelijk Comité dankt het wetenschappelijk secretariaat en de leden van de werkgroep voor de voorbereiding van het ontwerpadvies.

Samenstelling van de werkgroep

De werkgroep was samengesteld uit:

Leden van het Wetenschappelijk Comité:	A. Clinquart, A. Geeraerd, P. Wattiau, L. De Zutter, L. Herman
Externe experts:	D. Berkvens (ITG)
Dossierbeheerder:	O. Wilmart

De activiteiten van de werkgroep werden opgevolgd door een lid van het volgende bestuur (als waarnemer): J. Wits van het FAVV.

Hoorzitting

De betrokken partijen werden uitgenodigd op een hoorzitting om hun visie te geven over hun plan voor de bemonstering van varkensslachtafval dat bestemd is om te worden uitgevoerd naar China voor menselijke consumptie en de gegevens te communiceren die deze visie ondersteunen. De hoorzitting vond plaats op 25/09/17. De volgende personen werden verhoord:

M. Gore	FEBEV, CEO
C. Charon	FEBEV

M. Gore (FEBEV, CEO) heeft voorafgaand ook schriftelijk gereageerd op 21/04/2017.

Wettelijk kader

Wet van 4 februari 2000 houdende de oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, inzonderheid artikel 8;

Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

Huishoudelijk reglement, bedoeld in artikel 3 van het Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, goedgekeurd door de Minister op 8 juni 2017.

Disclaimer

Het Wetenschappelijk Comité behoudt zich, te allen tijde, het recht voor dit advies te wijzigen indien nieuwe informatie en gegevens ter beschikking komen na de publicatie van deze versie.

Bijlage 1: Andere kanttekeningen

De titel van het document verduidelijken in zoverre het document enkel betrekking heeft op varkensslachtafval en de microbiologische criteria die moeten worden nageleefd om de hygiëne van het productieproces te garanderen.

Een verwijzing toevoegen naar “Verordening (EG) Nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne” in punt 2 (p.1).

In de definitie van ‘edible by-product’ (p.2) de plaats verduidelijken (slachthuis of uitsnijderij) naast het tijdstip (na slachten en uitslachten) en ‘pig’ toevoegen tussen ‘edible’ en ‘by-product’. In deze definitie verduidelijken wat wordt verstaan onder ‘waste product of category 2 and 3’.

In de definitie van ‘food business operator’ (p.2) verduidelijken dat het gaat om operatoren die actief zijn in België.

In punt 4 (p.3) preciseren wat wordt verstaan onder ‘hygiënespecificaties’.

Op pagina 3 niet verwijzen naar Verordening (EG) Nr. 854/2004, aangezien deze Verordening betrekking heeft op specifieke regels voor de organisatie van de officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong.

Verduidelijken dat bepaalde slachthuizen niet beschikken over een vrieseenheid en dat het in dit geval ook belangrijk is om zich ervan te vergewissen dat de temperatuur in de kern van het varkensslachtafval de +3°C niet overschrijdt tijdens de opslag en het vervoer ervan totdat het wordt ingevroren (p.3).

In punt 4 (p.3) de zin “a daily random control on fresh meat and on frozen meat before loading” vervangen door “a daily random check of refrigerated and frozen pig edible by-products before loading”.

De termen “A validation of the cooling curve...” vervangen door “Checking compliance with the cooling curve...” in punt 4 (p.3).

De term ‘sampling plan’ gebruiken in de plaats van ‘inspection plan’ in punt 4 (p.3).

Tabel 1 in punt 5 (p.4) zou kunnen worden geschrapt, aangezien deze betrekking heeft op de microbiologische criteria die van toepassing zijn op varkenskarkassen, gehakt vlees en varkensvleesbereidingen.

Op pagina 5 “during the packaging” vervangen door “just before the packaging”.

Eerder spreken van ‘colony’ dan ‘germ’ in ‘aerobic colony count’ (p.5).

Wat de interpretatie van de resultaten betreft (p.5.), verduidelijken dat een resultaat aanvaardbaar is indien maximaal 2 monsters (van de 5 genomen monsters) een waarde vertonen die tussen ‘m’ en ‘M’ ligt en een resultaat onvoldoende is indien minstens 1 monster een waarde vertoont die hoger is dan ‘M’.

De laatste paragraaf van punt 5 (p.6) met betrekking tot het verbeteren van de productiehygiëne verduidelijken.

Het tweede document dat werd doorgestuurd door FEBEV, dat de bemonstering en de analyse van de monsters, alsook de interpretatie van de analyseresultaten preciseert, zou moeten worden geüpdatet aan de hand van het document van FEBEV (bijvoorbeeld geen onderscheid tussen verschillende categorieën van varkensslachtafval) en zou als bijlage bij dit laatste moeten worden gevoegd. In de paragraaf 'analysemonsters en analyses' van dit document de nadruk leggen op het feit dat de monsters representatief moeten zijn voor de (microbiële flora van) de oppervlakten van het varkensslachtafval.